

*КРОВОТЕЧА В РАННЬОМУ ТА ПІЗНЬОМУ
ПІСЛЯПОЛОТОВОМУ ПЕРІОДАХ*

Причини післяпологових кровотеч

- гіпотонічна кровотеча;
- затримка частин посліду;
- розрив м'яких тканин пологових шляхів;
- розрив матки;
- емболія навколоплідними водами;
- коагулопатична кровотеча.

Наказ МОЗ України
від 24.03.14
№ 205
КЛІНІЧНИЙ ПРОТОКОЛ
"Акушерські кровотечі"

80 стр.

Післяпологова кровотеча(ППК)

- кровотеча що перевищує 500 мл або будь-яка кровотеча, що супроводжується порушенням гемодинамічного стану породіллі на протязі 6 тижнів після народження плода.

ТАБЛИЦЯ. ЕТІОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ПІСЛЯПОЛОГОВОЇ КРОВОТЕЧІ – «4 Т»

Патогенетичні порушення «4 Т»	Етіологічні фактори	Клінічні фактори ризику
Порушення скоротливої функції матки («Т» – тонус) до 70%	Надмірне розтягнення матки	<ul style="list-style-type: none"> багатоводдя багатопліддя великий плід
	«Виснаження» скоротливої здібності міометрію	<ul style="list-style-type: none"> швидкі пологи затяжні пологи високий паритет (>3 пологів) застосування окситоцину
	Інфекційний процес	<ul style="list-style-type: none"> тривалий безводний проміжок лихоманка в пологах (хоріоамніоніт)
	Функціональні/анатомічні особливості матки	<ul style="list-style-type: none"> міома матки, сідлоподібна матка, дворога матка передлежання плаценти
	Застосування ліків, що знижують тонус матки (токолітики, спазмолітики)	Магnezії сульфат Галогенові анестетики Нітрогліцерин
	Перерозтягнутий сечовий міхур може порушити скорочення матки	
Затримка тканин в порожнині матки («Т» – тканина) до 10%	Затримка частин посліду	<ul style="list-style-type: none"> дефект посліду оперована матка 3 та більше пологів патологія плацентації виявлена УЗД аномалії прикріплення плаценти, виявлені під час пологів (щільне прикріплення, прирощення, вращення)
	Затримка згортків крові у порожнині матки	<ul style="list-style-type: none"> атонія матки

Травми пологових шляхів («Т» – травма) до 20%	Розриви шийки матки, піхви, промежини	<ul style="list-style-type: none"> • швидкі пологи • оперативні вагінальні пологи
	Травматичний розрив матки під час кесарського розтину	<ul style="list-style-type: none"> • неправильні положення плода • низьке розташування передлеглої частини плода
	Розрив матки	<ul style="list-style-type: none"> • оперована матка
	Виворіт матки	<ul style="list-style-type: none"> • більше 3-х пологів • розташування плаценти у дні матки • надмірна тракція за пуповину
	Розрив варикозних вен в області вульви	Несвоєчасне або некоректне проведення епізіотомії
Порушення коагуляції («Т» – тромбін) до 1%	Вроджені захворювання (гемофілія А, хвороба Віллебрандта) ППК в анамнезі	<ul style="list-style-type: none"> • спадкові коагулопатії • захворювання печінки
	Патологія асоційована з вагітністю: ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура; тромбоцитопенія з тяжкою преєклампсією; синдром ДВЗ: - преєклампсія, - антенатальна загибель плода, - тяжка інфекція, - відшарування плаценти, - емболія амніотичною рідиною.	<ul style="list-style-type: none"> - синці - преєклампсія, еклампсія HELLP-синдром підвищення АТ мертвий плід • лихоманка, лейкоцитоз - допологова кровотеча - колапс
	Лікування антикоагулянтами	<ul style="list-style-type: none"> • тромботичні ускладнення в анамнезі

Види післяпологових кровотеч:

- **Первинні (ранні) післяпологові**, які виникають в ранньому післяпологовому періоді або протягом 24 годин після пологів.

70% ранніх пов'язані з атонією матки – це неспроможність матки адекватно скоротитися після народження дитини.

- **Вторинні (пізні) післяпологові кровотечі**, які виникають після 24 годин та до 6 тижнів після пологів.

Більшість пізніх кровотеч пов'язані із затримкою частин плаценти, інфекцією або наявністю обох станів.

Покрокова допомога в разі ПШК

1. В разі візуально оціненої крововтрати більше 500 мл доцільним є множення отриманого показника на 2-3 для адекватного планування допомоги.
2. Найбільш доцільним є оцінка крововтрати за допомогою зважування.
2. Покликати на допомогу (заручитися підтримкою персоналу).
3. В разі збереження свідомості жінки - надання психологічної підтримки, пояснення стану та маніпуляцій, що проводяться.
4. Серцево- легенево-церебральна реанімація

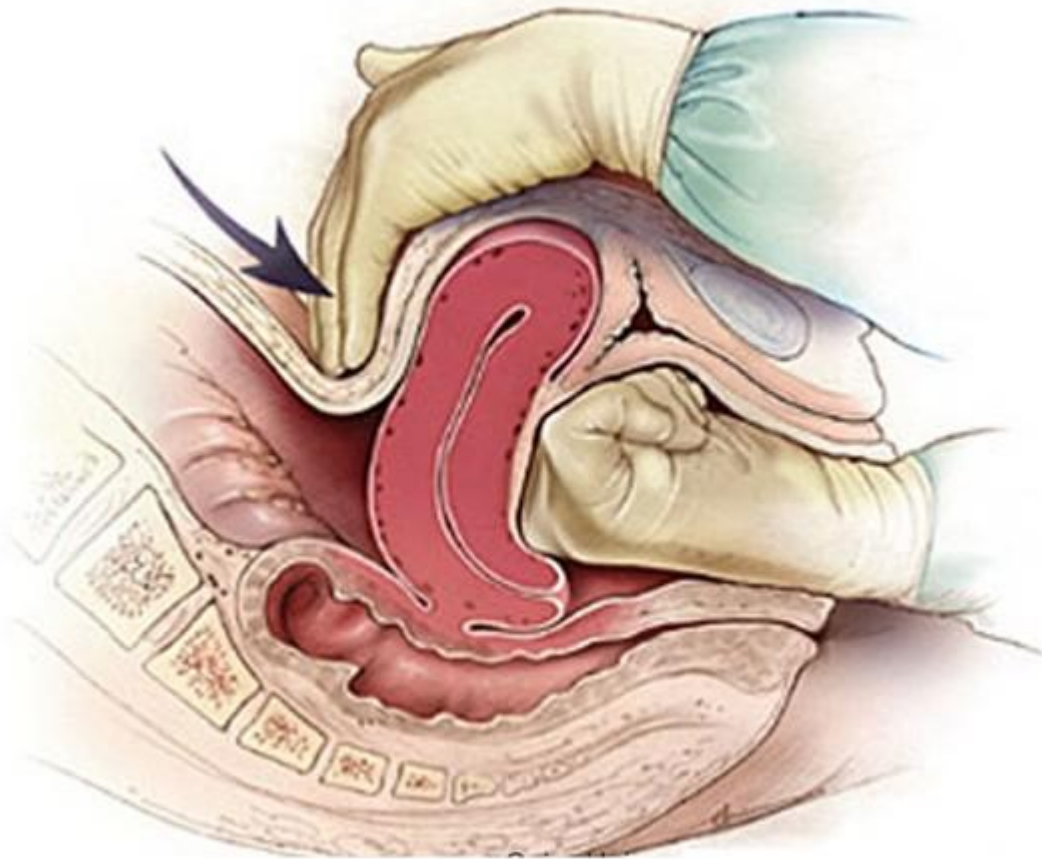

5. Правило 3-ох катетерів:

- I. • забезпечення киснем (10-15 л/хв)
  - II. • катетеризація 2-ох периферичних вен катетерами достатнього діаметру (G16-18), а в разі необхідності венесекція або катетеризації центральної вени
  - III. • катетеризація сечового міхура;
6. Положення – на спині з піднятими нижніми кінцівками. - Забезпечення зігрівання жінки.
7. Терміново розпочати інфузійну терапію,
8. Тимчасова зупинка крововтрати: абдомінальна компресія аорти, не пневматичні противошочкові штанці.
9. Клініко-лабораторне обстеження: група крові і Rh-фактор, аналіз крові загальний, час згортання крові, коагулограма, приліжковий тест, забір крові на сумісність.
10. Замоклення препаратів крові.

- бімануальна компресія матки

Введіть одну руку у піхву і притисніть її до тіла матки. Іншу руку внутрішньою стороною долоні покладіть на живіт на дно матки і притисніть матку до лона як це показано на малюнку.

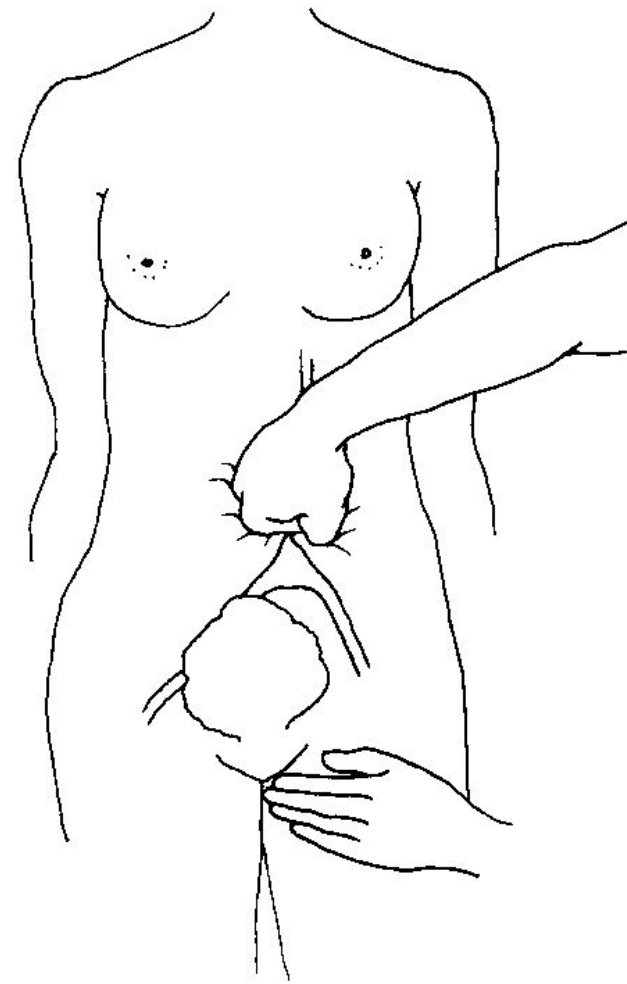
Компресія черевної аорти

Компресія черевної аорти

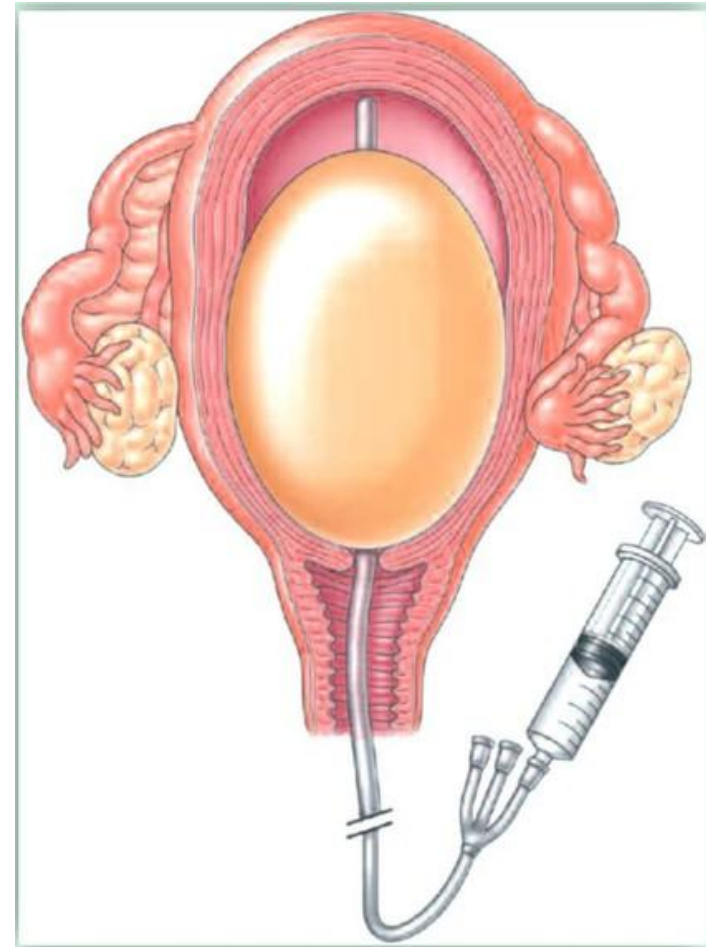
- 1) • застосуйте нисхідний тиск кулаком черевної аорти прямо через черевну стінку;
- 2) • точка надавлювання знаходиться прямо над пупком і трохи лівіше;
- 3) • в ранньому післяпологовому періоді пульсація аорти може бути легко визначена через передню черевну стінку;
- 4) • другою рукою пальпують пульс на стегновій артерії для оцінки ефективності компресії;
- 5) • якщо пульс визначається, то тиск кулаком оцінюють як недостатній і навпаки.

Балонна тампонада матки

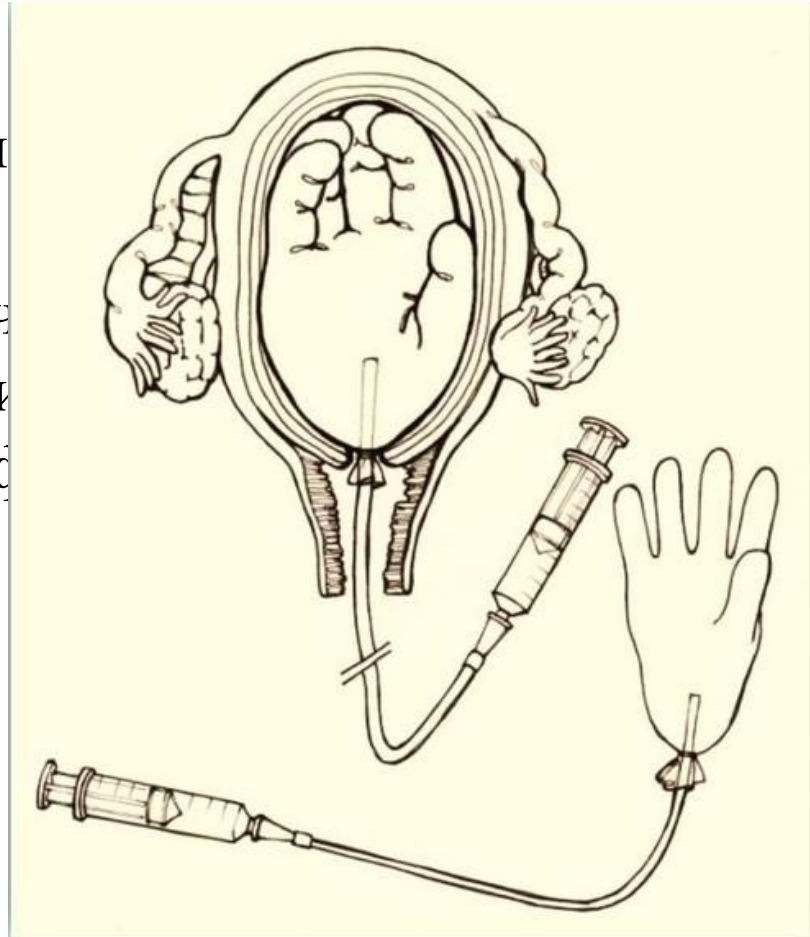
- 1) Спеціальний балон або гумова перчатка прикріплена до урологічного катетеру вводяться в порожнину матки за допомогою вікончатого затискача (за межі внутрішнього вічка).
- 2) За допомогою шприца балон (перчатка) заповнюється стерильним фізіологічним розчином в кількості 300-500 мл для забезпечення контр- тиску з метою припинення кровотечі.
- 3) Інфузія окситоцину продовжується 24 години. В разі продовження кровотечі – додатково вводиться розчин в балон. В разі, якщо кровотеча зупинилась и жінка скаржить на біль – виводять 50-100 мл розчину. Призначають антибіотик.

Балонна тампонада матки

- 4) Балон залишають на 24 години.
- 5) Потім поступово виводять розчин
чого видаляють балон.
- 6) В разі відновлення кровотечі під час
знову наповнюють розчином та залишають на
години. Повний балон забезпечує е

Рис. Протишоковий костюм працює шляхом застосування протитиску на нижню частину тіла, що зменшує прояви шоку та спрямовує кров до життєво важливих органів. Костюм починають вдягати від найнижчої ділянки кінцівок (щиколоток) і продовжують поступово вверх

Клінічна настанова Профілактика та лікування післяпологової кровотечі в умовах обмеженого ресурсного забезпечення
http://motherandchild.org.ua/files/attachments/PPH_Guidelines_FIGO_Ukr.pdf

Допомога в разі порушення тону́су матки після пологів

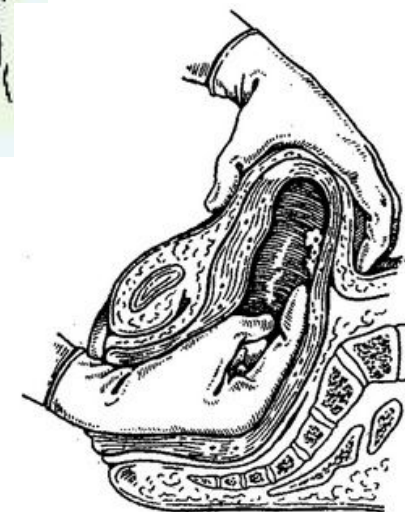
1. розпочати терапевтичне введення утеротоніків (Окситоцин 10 ОД /500 мл фізіологічного розчину з швидкістю 60 крапель / хвилину).

2. провести зовнішній масаж матки

3. якщо кровотеча зупинилась, а потім продовжилась - ручне обстеження порожнини матки

Допомога в разі порушення тонусу матки після пологів

4. застосування утеротоніків 2-ої – 3-ої лінії (ергометрин, простагландини, карбетоцин)

5. в разі продовження кровотечі – бімануальний компресія матки або компресія аорти, балонна тампонада

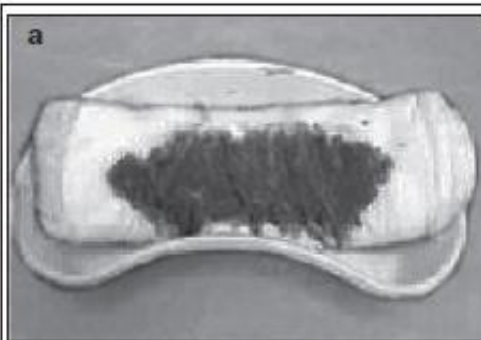
6. призначення транексамової кислоти
(1 г, повторити через 30 хвилин
за необхідності)

Допомога в разі порушення тону́су матки після пологів

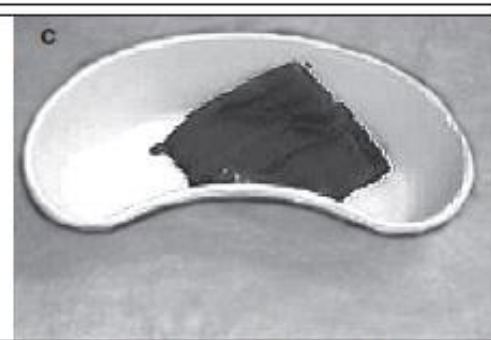
**7. Якщо кровотеча продовжується - при
величині крововтрати **1,5%** і більше
від маси тіла – лапаротомія**

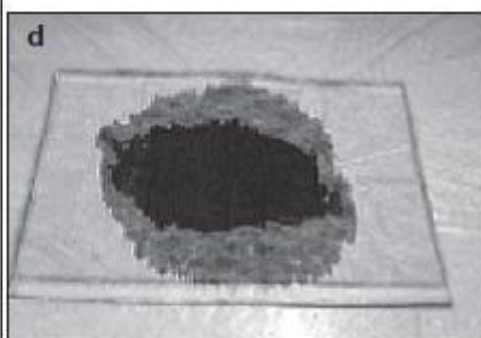
Следы на прокладке
30 мл

Пропитанная прокладка
100 мл

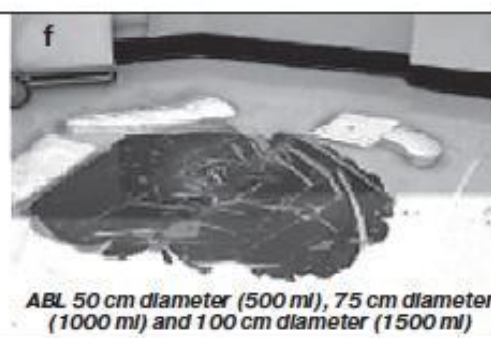
Пропитанная салфетка 10 x 10 см
60 мл

Подкладная пеленка
250 мл

Большая пропитанная салфетка
350 мл

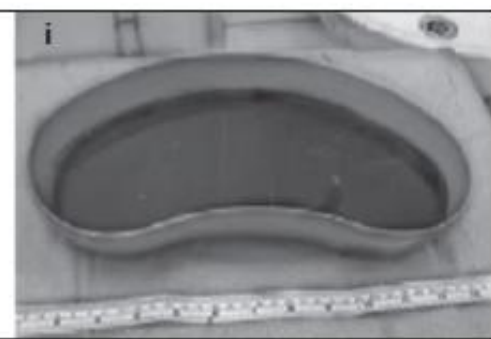
Пятно на полу диаметром 100 см
1500 мл

Кровь в пределах матраса
1000 мл

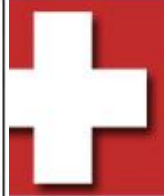

Кровь, стекающая на пол
2000 мл

Полный почкообразный лоток
500 мл

Рисунок 1. Визуальная оценка объема кровопотери при кровотечении в акушерстве [75]

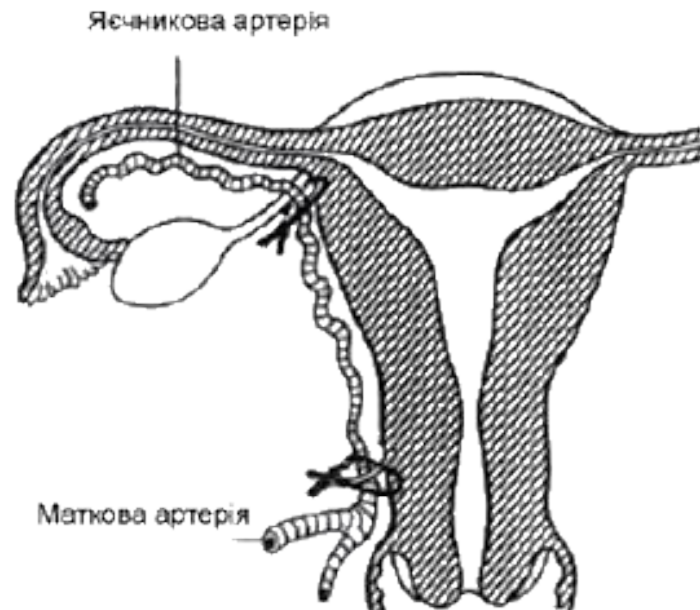

Методи хірургічного гемостазу

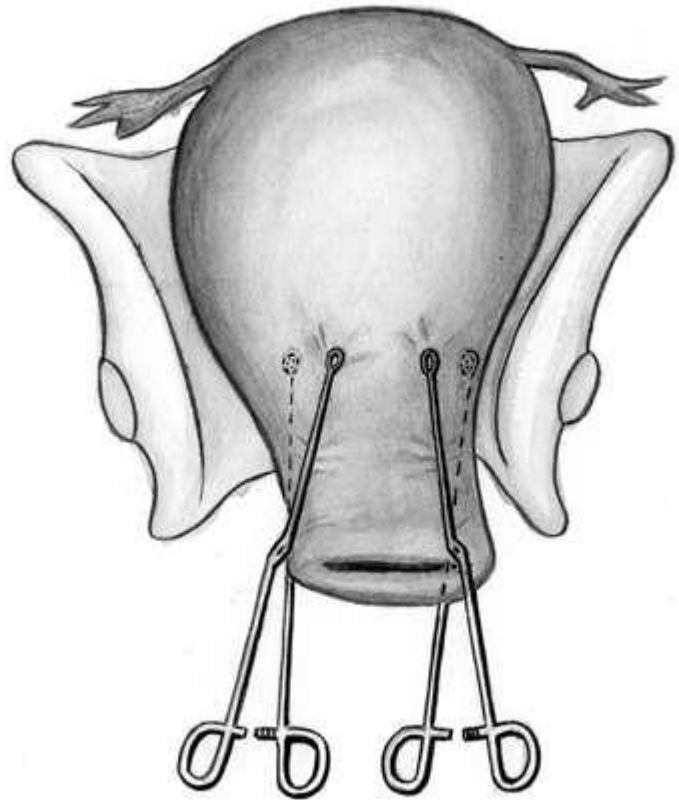
I. Двостороннє перев'язування маткових судин.

II. Двостороннє перев'язування яєчникових судин.

Как промежуточный метод при подготовке к операции можно клемировать маточные артерии по Бакшееву

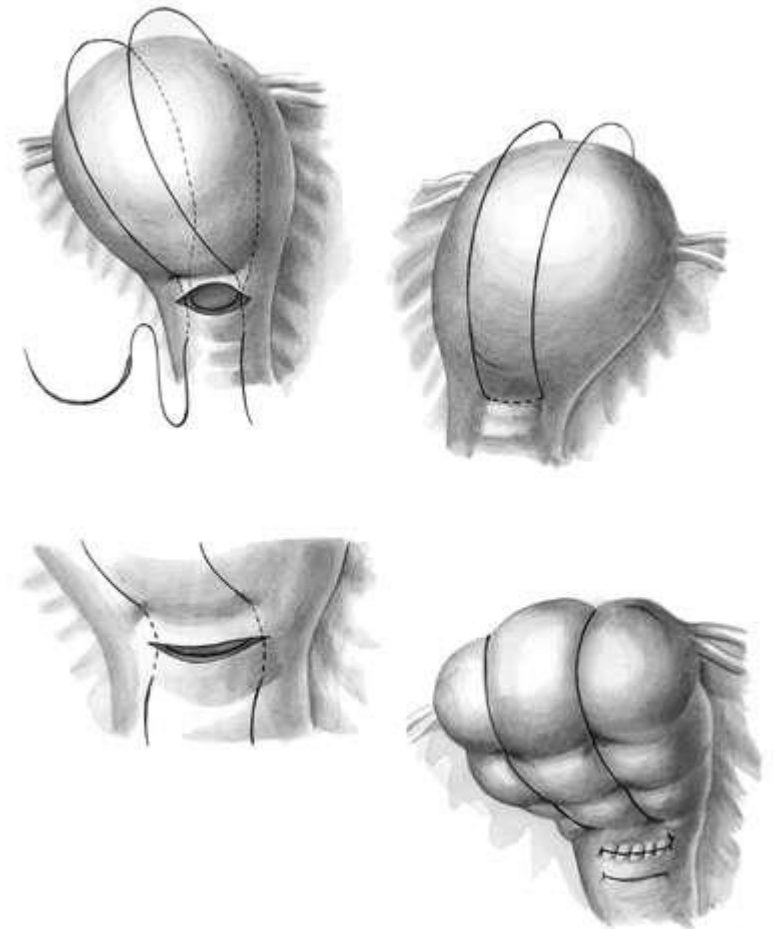
Методи хірургічного гемостазу

III. Накладання компресійних швів на матку.

IV. Білатеральне перев'язування внутрішніх клубових (гіпогастральних) артерій.

V. Радикальні операції (субтотальна або тотальна гістеректомія).

Шов по В-Lynch при гипотоническом кровотечении

Гіпотонія. Атонія матки

Причини гіпотонії або атонії матки:

- - порушення функціональної здібності міометрію (пізній гестоз, ендокринопатії, соматичні захворювання, пухлини матки, рубець на матці, великий плід, багатоводдя, багатопліддя та інші);
- - перезбудження з наступним виснаженням функції міометрію (тривалі або затяжні пологи,
- оперативне закінчення пологів,
- застосування ліків, що знижують тонус міометрію (спазмолітики, токолітики, гіпоксія під час пологів, тощо);
- - порушення скоротливої функції міометрію внаслідок порушення біохімічних процесів, кореляції нейрогуморальних факторів (естрогени, ацетилхолін, окситоцин, холінестераза, прогестерон, простагландіни).
- - порушення процесу прикріплення, відділення та виділення плаценти та посліду;
- - ідіопатичні (не встановлені).

Алгоритм надання медичної допомоги:

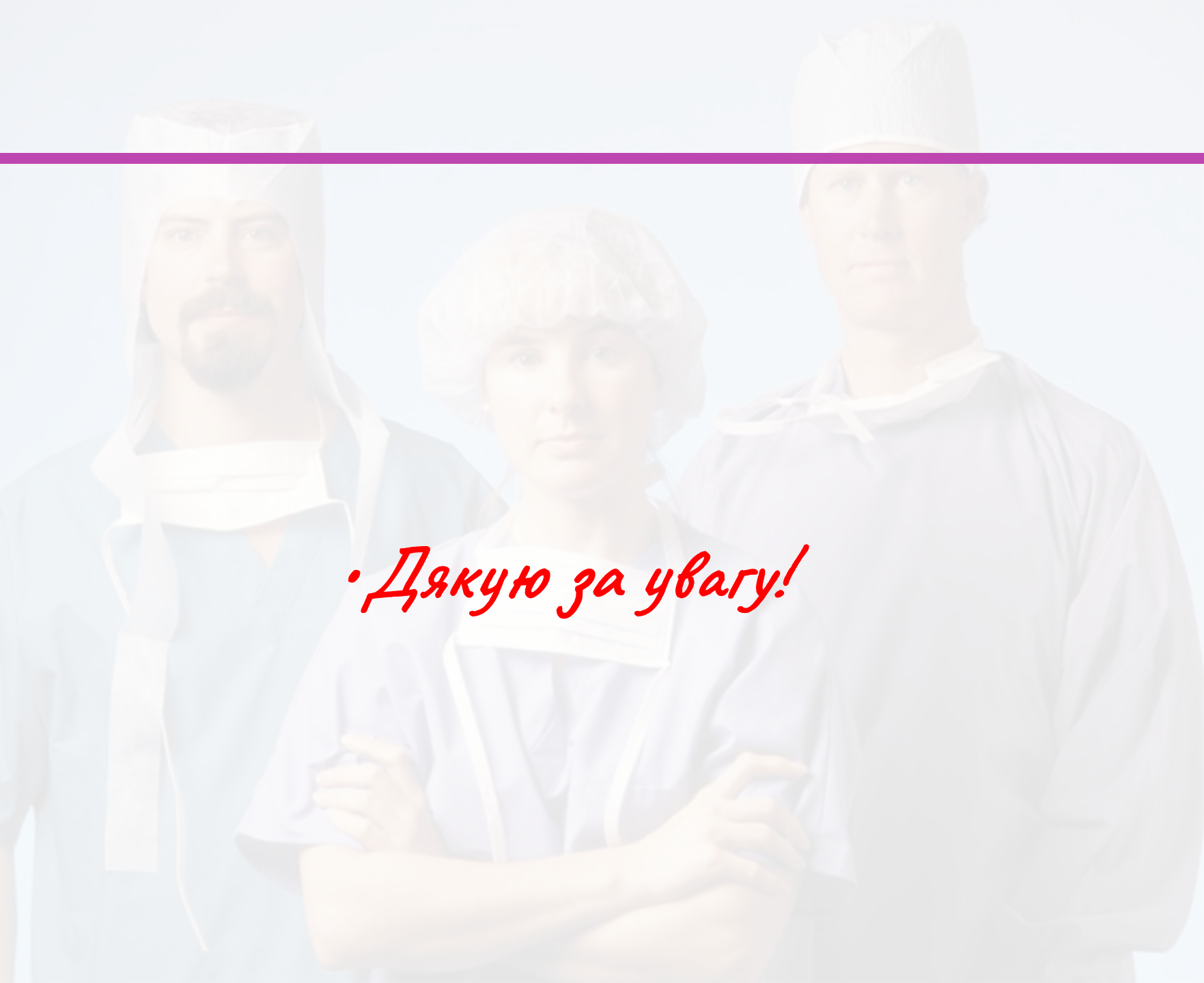
1. Загальний огляд породіллі:

- - оцінка величини крововтрати доступними методами ;
- - оцінка стану породіллі: скарги, АТ, частота пульсу, колір шкіри та слизових оболонок, кількість сечі, наявність та стадія геморагічного шоку.
- **2. Термінове лабораторне обстеження:**
  - - визначення рівня гемоглобіну, гематокрит;
  - - коагулограма (кількість тромбоцитів, протромбіновий індекс, рівень фібриногену, час згортання крові);
  - - група крові та резус фактор;
  - - біохімічні обстеження за показаннями.
- **3. Катетеризація периферичної або центральної вени залежно від величини крововтрати та стану жінки.**
- **4. Випорожнення сечового міхура**
- **5. Початок або продовження введення утеротоніків: 10-20 ОД окситоцину в/в на 400 мл фізіологічного розчину.**
- **6. Проведення ручного обстеження порожнини матки під внутрішньовенним наркозом (оцінка цілісності стінок матки, особливо лівої стінки матки, видалення згустків крові або залишків плаценти чи оболонок).**

7. Огляд пологових шляхів та відновлення їх цілісності.

- **8. Зовнішній масаж матки.**
- **9. У разі продовження кровотечі додатково вводять 800 мкг мізопростолу ректально.**
- **10. Відновлення ОЦК та крововтрати.**
- **11. У разі відновленні кровотечі та величині крововтраті 1,5% і більше від маси тіла – оперативне лікування : екстирпація матки без придатків, за умови продовження кровотечі – перев'язка внутрішніх клубових артерій фахівцем, що володіє цією операцією.**
- **12. При підготовці до оперативного лікування з метою зменшення крововтрати тимчасова бімануальна зовнішня або внутрішня компресія матки.**
- **13. При продовженні кровотечі після екстирпації матки – туга тампонада черевної порожнини та піхви (до зупинки кровотечі черевну порожнину не зашивати).**

• Дякую за увагу!